

Wawrzeńczyce

Parafia św. Marii Magdaleny i św. Zygmunta w Wawrzeńczycach

Parafia Wawrzeńczyce Ks. Kanonik Mariusz Susek - Poboszcz

Msze św.

Niedziela: 7.30, 11.00, 15.00 (podczas wakacji nie odprawia się mszy o godz. 15.00)

Z historii kościoła

Parafia wawrzeńczycka powstała najprawdopodobniej w XII wieku, jednak pierwszy murowany kościół zbudowano w roku 1223 z fundacji biskupa Iwona Odrowąża. Do tego czasu musiał istnieć kościół drewniany. Pierwszy kościół wzniesiono tuż po wprowadzeniu chrześcijaństwa na ziemiach polskich. Jest wielce prawdopodobne, że chrześcijaństwo na ziemię proszowicką dotarło z Moraw. Biskup Prandota w roku 1245 gościł w Wawrzeńczycach arcybiskupa gnieźnieńskiego - Fulkona. W latach 1306 - 08 Wawrzeńczyce były bazą wojsk Muskaty i wójta Alberta w okresie wojny o tron krakowski Władysława Łokietka. W 1326 roku plebanem w Wawrzeńczycach był Saul. Kroniki kościelne pod datą 8 kwietnia 1676 roku informują, że warzyński kościół spalił się. W 1783 roku Wawrzeńczyce nadal były w posiadaniu biskupa krakowskiego. Proboszczem parafii był każdorazowo biskup sufraganii krakowskiej. Obecny kościół z wieku XV z wyzyskaniem części starszych, rozbudowany na przełomie XVII - XVIII w. Był on kilkakrotnie niszczone przez pożary oraz działania wojenne i za każdym razem odbudowywany. Również wskutek niewłaściwej restauracji i rozbudowy pozbawiony w znacznej mierze charakteru stylowego. Obecnie zaledwie część budowli zachowała swój oryginalny, gotycki charakter. Prezbiterium prostokątne, dwuprzęsłowe, gotyckie, z partiami murów o układzie wendyjskim. Prezbiterium sklepienie krzyżowe z żebrami. Tęcza ostrołukowa. Na zewnątrz szkarpy. Gotycki szczyt fasady frontowej oraz szczyt prezbiterium odbudowane po zniszczeniu 1917 roku; na ścianie szczytowej prezbiterium charakterystyczny układ cegieł, w tzw. jodełkę. Ołtarz zdobi kurdyban (tłoczona skóra) z różnokolorowymi deseniami o motywach roślinnych. Szersza nawa prostokątna. Przy prezbiterium od strony północnej zakrystia i skarbczyk. W latach międzywojennych w roku 1919 -32 wg projektu inż. Bogdana Tretera wybudowano od strony południowej półokrągłą kaplicę Matki Boskiej Bolesnej z obejściem, na miejscu prostokątnej z czasu 1676 r. Świątynia posiada sześć ołtarzy. Główny ołtarz barokowy, przerobiony w 1877 roku. Przy nawie od strony północnej ołtarz Matki Bożej Szkaplerznej z Dzieciątkiem Jezus z 1741 roku z kruchtą, zestawiony z fragmentów późnorennesansowych i barokowych z obrazami późnobarokowymi: Matki Boskiej Szkaplerznej, św. Józefa, św. Anny, św. Joachima. Lawetarz kamienny z odpływem wody na zewnątrz. Obraz Matki Boskiej barokowy. Epitafia; Marcjany z Romerów, voto Gorayskiej, noto Kowalskiej i jej synowej z Bukowskich Tomaszowej Gorayskiej z 1793 r., ks. Jakuba Śmigalskiego 1789 r. Monstrancja wczesnobarokowa, stopa przerabiana ok. 1700 r. Dwa kielichy: 1646 i późnobarokowy z cechą imienną G H złotnika wrocławskiego Gotfryda Heintzego i cechą miejską Wrocławia. Dwa ornaty haftowane z wieku XVIII.

Okna ostrołukowe. Odrzwia w prezbiterium do zakrystii zamknięte trójliściem ściętym, z XV-XVI w. Portal z kruchty północny, do kaplicy kamienny, ostrołukowy, profilowany i fazowany, nad nim tarcza z herbem Nieczuja, późnogotycka, nad portalem kruchty herb Korab i insygnia biskupa Jakuba Zadzika, pochodzące podobno z dawnej bramy przejazdowej obok katedry w Kielcach.

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż na kształt artystyczny kościoła mieli wpływ miejscowi artyści i rzemieślnicy. Wykonana z lipowego drewna "Pieta", stanowiąca centralny punkt ołtarza Matki Bożej Bolesnej, została wykonana przez Jakuba Adamka, dwa boczne wyrzeźbione w białym kamieniu ołtarze zostały wykonane w latach 1946-47 przez miejscowego kamieniarza Franciszka Łuczywo, zaś figurę Jezusa Ukrzyżowanego na wschodniej ścianie kościoła wykonał Antoni Komenda z Igołomi. Wieżyczka na sygnaturkę typu barokowego.

Kalendarium parafii

- 1223 - przypuszczalny czas budowy przez biskupa Iwona Odrowąża murowanego kościoła parafialnego pw. Marii Magdaleny
- 1245 - w Wawrzeńczycach przebywają - biskup krakowski Prandota i arcybiskup gnieźnieński Fulka
- 1347 - umiera w Wawrzeńczycach biskup krakowski Jan Grot
- 1350 - biskup krakowski Piotr Tomicki przeznacza tutejszą parafię jako stałe uposażenie kolejnych pomocniczych biskupów krakowskich, którzy od tego czasu aż do zaborów sprawować będą w Wawrzeńczycach funkcję proboszczów
- 1393- 13 listopada król Władysław Jagiełło z żoną Jadwigą uczestniczą w wawrzeńczyckim kościele we mszy św.
- 1676 - pożar kościoła i jego odbudowa przez biskupa Mikołaja Oborskiego
- 1828 - wzniesienie kaplicy cmentarnej

Igołomia-Wawrzeńczyce

- 1914 - I wojna światowa - Wawrzeńczyce zajmują wojska austriackie, w wyniku ostrzału artyleryjskiego płonie kościół
- 1922 - 23 budowa plebanii
- 1923 - 32 - obudowa kościoła
- 1955 - profesor Wacław Taraczewski z ASP w Krakowie maluje polichromię w nawie głównej
- 1976 - biskup Albin Małysiak poświęca kaplicę ufundowaną i wybudowaną w 1975 r. przez państwa Karczmarczyków ze Złotnik
- 1980 - kościół otrzymuje nową marmurową posadzkę
- 1981 - Ksiądz proboszcz Feliks Formas uzyskuje w Rzymie błogosławieństwo Ojca Świętego, Jana Pawła II, dla parafii w Wawrzeńczycach
- 1988 - konserwatorzy: Paweł i Aleksander Mitka odnawiają i konserwują polichromię w nawie głównej oraz malują nową na ścianach prezbiterium
- 1991 - instalacja elektrycznego napędu trzech zabytkowych dzwonów
- 1999 - gruntowna odnowa i konserwacja zewnętrznych murów kościoła